

Γιατί ένα τέτοιο Συμπόσιο WHY SUCH A SYMPOSIUM olympias.uoi.gr/32635 & [doi:heal.uoi.12442](https://doi.org/10.12442/heal.uoi.12442)
Ο δρόμος ως το Συμπόσιο TOWARDS THE SYMPOSIUM olympias.uoi.gr/32632 & [doi:heal.uoi.12439](https://doi.org/10.12439/heal.uoi.12439)
Πρόγραμμα PROGRAM olympias.uoi.gr/32633 & [doi:heal.uoi.12440](https://doi.org/10.12440/heal.uoi.12440)
Ομιλίες ORAL PRESENTATIONS (121 βίντεο /videos) <https://www.youtube.com/@1-706/videos>
ΠΡΑΚΤΙΚΑ PROCEEDINGS olympias.uoi.gr/32634 & [doi:heal.uoi.12441](https://doi.org/10.12441/heal.uoi.12441)
Απολογισμός: Ήμουν κι εγώ εκεί! REPORT: I WAS THERE! olympias.uoi.gr/33342 & [doi:heal.uoi.13058](https://doi.org/10.13058/heal.uoi.13058)
Παρόν άρθρο THIS PAPER olympias.uoi.gr/33233 & [doi:heal.uoi.12988](https://doi.org/10.12988/heal.uoi.12988). EN Summary follows

Φροντίδα Θανάτου = Φροντίδα Ζωής ¹

Ευαγγελία Κοτρώτσιου ²

Καθηγήτρια, ΤΕΙ Θεσσαλίας, Τμήμα Νοσηλευτικής

Περίληψη

Η φροντίδα αποτελεί ένα πανανθρώπινο φαινόμενο και αφορά την ικανοποίηση των αναγκών και την επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν στη ζωή μας ως ανθρώπινα όντα. Ξεκινά στην αρχή της ζωής και τελειώνει με το θάνατο, συνοδεύοντάς μας σε κάθε της στιγμή. Όταν κάποιος παρέχει φροντίδα με την πραγματική του παρουσία ζει ανάμεσα σε διανθρώπινες διεργασίες. Η φροντίδα για τους άλλους είναι ουσιαστική καθώς αποτελεί το πλήρες δόσιμο της προσοχής για τον άλλο, που δίνει τη δυνατότητα στον παρέχοντα φροντίδα να "ενδιατριβεί με" και να "αναπτύσσεται μέσα από", έχοντας τον έλεγχο της κατάστασης της υγείας. Όταν ο φροντιζών εισέρχεται στον κόσμο του άλλου με πρόθεση να γνωρίσει τον άλλον ως πρόσωπο που νοιάζεται, η συνάντηση του φροντιζόντος και του φροντιζόμενου δημιουργεί το φαινόμενο της φροντίδας μεταξύ των προσώπων (caring between).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η φροντίδα των ανθρώπων που βρίσκονται λίγο πριν το θάνατο, όπου προκύπτουν ιδιαίτερες ανάγκες και απαιτούνται ιδιαίτερες δεξιότητες φροντίδας. Εκεί όπου δεν υπάρχει θεραπεία, η ανάγκη για φροντίδα εξακολουθεί να υπάρχει και φαίνεται πως η ικανοποίηση αυτής της ανάγκης για φροντίδα σηματοδοτεί έναν "καλό θάνατο".

Η φροντίδα του ανθρώπου που βρίσκεται στο τέλος της ζωής αποτελεί το πλαίσιο μέσα από το οποίο παρέχεται ένα ειρηνικός, αξιοπρεπής θάνατος. Κατά τη διαδικασία της παροχής φροντίδας λαμβάνονται υπόψη οι προσωπικές και θρησκευτικές αξίες και πεποιθήσεις του ατόμου καθώς και οι παράμετροι που αφορούν την πορεία και τις επιπτώσεις του νοσήματος από το οποίο πάσχει. Το πλάνο φροντίδας θα πρέπει να είναι ευέλικτο και να επικεντρώνεται στην παροχή άνεσης και όχι σε μια ενεργό και πιθανά 'επιθετική' θεραπευτική παρέμβαση. Με επίκεντρο το άτομο που πεθαίνει, τις ανάγκες και τα προβλήματά του, ξεδιπλώνεται και λαμβάνει μορφή το ουράνιο τόξο της διεπιστημονικής φροντίδας, με το κάθε χρώμα του να αποτελεί την φροντίδα του κάθε επιστήμονα φροντίδας και όλες μαζί οι φροντίδες να δίνουν την ομορφιά του τελικού αποτελέσματος.

¹ 29-4-2017 13:00-14:30 Συνεδρία: Σ4 Ποιος φροντίζει τους φροντιστές; **Ομιλία:** Αναχώρησε εσπευσμένα για οικογενειακούς λόγους αμέσως πριν τη συνεδρία στην οποία προέδρευε και μιλούσε. **Άρθρο:** υποβολή 7-4-2017· αποδοχή 28-7-2023· κρίση από ομότεχνους (peer review) όχι. Αν οι **σύνδεσμοι** στην κορυφή αυτής της σελίδας δεν λειτουργούν: > ΠΡΑΚΤΙΚΑ: σελίδα 21: υποσημείωση 6.

Πώς να **αναφέρετε** αυτό το άρθρο: Κοτρώτσιου Ε. «Φροντίδα Θανάτου = Φροντίδα Ζωής». Στο: «Πότε Πρέπει να Πεθαίνουμε; (ΠΠΠ). Πρακτικά 1ου Διεπιστημονικού Συμποσίου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 28-30 Απριλίου 2017. ISBN 978-960-233-288-7». Εκδόσεις Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, αποθετήριο Ολυμπιάς, 7 Απριλίου 2024. Άρθρο Σ44: σς 2. <https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/handle/123456789/33233> & <http://dx.doi.org/10.26268/heal.uoi.12988>.

² Καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Λάρισας. <https://www.teilar.gr/person.php?pid=272>, <https://biblionet.gr/personid=41689>. ekotrotsiou@yahoo.gr, kotrotsi@teilar.gr.

Λέξεις-κλειδιά: φροντίδα θανάτου, φροντίδα ζωής, συνάντηση φροντίζοντος-φροντιζόμενου, φροντίδα μεταξύ προσώπων, διεπιστημονική φροντίδα τέλους της ζωής, ειρηνικός αξιοπρεπής θάνατος, διανθρώπινες διεργασίες, καλός θάνατος, πότε πρέπει να πεθαίνουμε, ΠΠΠ, πώς πρέπει να πεθαίνουμε, ΠώΠΠ, με ποιόν πρέπει να πεθαίνουμε, ΠνΠΠ, πού πρέπει να πεθαίνουμε, ΠόΠΠ.

Death Care = Life Care.³

Evangelia Kotrotsiou⁴

TEI of Thessaly, Department of Nursing

Summary

Caring is a panhuman (universal) phenomenon and concerns the satisfaction of needs and the resolution of problems that arise in our life as human beings. It begins at the beginning of life and ends with death, accompanying us in every moment. When one provides care with one's real presence, one lives among human processes. Caring for others is essential as it is the full giving of attention to the other, which enables the caregiver to "grow with" and "grow through" in control of the health condition. When the caregiver enters the other's world with the intention of getting to know the other as a cared person, the meeting of the caregiver and the "cared for" creates the phenomenon of "caring between" persons.

Of particular interest is the care of people who are just before death, where special needs arise, and special care skills are required. Where there is no cure, the need for care is still present, and it seems that the satisfaction of this need for care signals a "good death".

End-of-life care is the framework within which a peaceful, dignified death is provided. During the process of providing care, the person's personal and religious values and beliefs are taken into account, as well as the parameters related to the course and effects of the disease from which s/he suffers. The care plan should be flexible and focus on providing comfort rather than an active and possibly 'aggressive' therapeutic intervention. Centered on the dying person, their needs and problems, the rainbow of interdisciplinary care unfolds and takes shape, with each color representing the care of each care scientist and all the cares together giving the beauty of the end result.

Keywords: *death care, life care, caregiver care-receiver encounter, interpersonal care, interdisciplinary end-of-life care, peaceful dignified death, inter-human processes, good death, when should we die, WnSWD, how should we die? HSWD, whom should we die with, WmSWDW, where should we die, WrSWD.*

³ 29-4-2017 13:00-14:30 Session: *S4 Who looks after the carers?* **Speech:** She hurried away immediately before the start of this meeting where she was chair and speaker. **Paper:** submitted 7 Apr 2017; accepted 28 Jul 2023; no peer reviewed. If the **links** at the top of the first page do not work: > Top of the 1st page: PROCEEDINGS: page 22: footnote 10.

Cite this article: Kotrotsiou E. «Death Care = Life Care». In: «*When Should We Die? (WnSWD). Proceedings of the 1st Interdisciplinary Symposium. University of Ioannina, Greece, April 28-30, 2017. ISBN 978-960-233-288-7*». University of Ioannina Publications, Olympias repository. April 7, 2024. Paper S44: ps 2.
<https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/handle/123456789/33233> & <http://dx.doi.org/10.26268/heal.uoi.12988>.

⁴ Professor of the Nursing Department of the TEI of Larisa, Greece. <https://www.teilar.gr/person.php?pid=272>, <https://biblionet.gr/personid=41689>. ekotrotsiou@yahoo.gr, kotrotsi@teilar.gr.